

harmonia
mundi

Beethoven

Leonore
rené jacobs

PETERSEN . SCHMITT . IVASHCHENKO
JOHANNSEN . WEISSER . NAZMI . CHUM
FREIBURGER BAROCKORCHESTER
ZÜRCHER SING-AKADEMIE

20/20
27

harmonia mundi edition

En Leonore i tunnaste laget

Ludwig van Beethoven: Leonore

Freiburger Barockorchester & Zürcher Sing-Akademie

Dirigent: René Jacobs

Solister: Marlis Petersen, Maximilian Schmitt, Dimitrij Ivashchenko, Robin Johannsen, Johannes Weisser

Harmonia Mundi HMM90241415 [2 CD]

Dirigenten **René Jacobs** har tidigare bland annat spelat in ett flertal av **Mozarts** operor och det är väl inte helt oväntat att han också nu tar sin an **Beethovens** enda opera - här i sina första version från 1805 under namnet *Leonore*. I texthäftet till inspelningen, som ges ut i en oerhört läcker bokutgåva, argumenterar Jacobs för att just den här versionen är den bästa av de tre som finns av kompositörens opera, mest känd under namnet *Fidelio*.

Ett av de argument som Jacobs använder sig av är att versionen från 1805 är längre än de två senare och att musiken därmed får utvecklas mer. Detta märker man som lyssnare dock inte mycket av eftersom Jacobs ofta reptilsnabba tempi ändå gör att hans tolkning känns mycket snabbare än de flesta inspelningar som gjorts av den oftast framförda versionen av operan - *Fidelio*.

Jag måste erkänna att jag har stora problem att ta till mig den här inspelningen, trots att jag generellt varit rätt positiv till denne dirigents tidigare inspelningar av operor från barocken till Mozart. Problemet för mig ligger i Jacobs sätt att tolka musiken och kanske delvis även i orkesterklangen. HIP-musicerande kan dock fungera i Beethoven, vilket **Nikolaus Harnoncourt** och **John Eliot Gardiner** ibland har visat, men då krävs det att man framför musiken med betydligt större tyngd än vad Jacobs gör och att orkestern är mer på tårna än vad Freiburg-musikerna är här.

Jacobs begår "självsmål" redan i uvertyren - den kraftfulla och storslagna Leonore II-uvertyren - som han och musikerna helt tar udden av med ett alldeles för tamt musicerande. Var finns den typiska beethovenska dynamiken och explosiviteten här? Även om orkestern ibland tillför en luftighet i

tolkningen och spännande solistiska betoningar, inte minst i träblåset och blecket, så blir man som lyssnare sällan engagerad. Det känns för svalt och tunt, och i alla fall den här recensenten längtar redan efter en stunds lyssnande efter en **Böhm** eller **Klemperer**.

Rent vokalt har dock inspelningen betydligt större förtjänster, inte minst de kvinnliga sångarna imponerar överlag med vackra, lyriska röster som denne dirigent verkar föredra. **Marlis Petersen** i huvudrollen i den här versionen sjunger säkert, lyriskt och med fina höjdenor utan att hon har en speciellt dramatisk röst. Tyvärr förstörs hennes första aria delvis av de svajiga naturhornen i bakgrunden. Även **Robin Johansen** som gör Marzeline sjunger alldeles utsökt, och hennes röst gifter sig bra med Petersens i duetterna.

På den manliga sidan gör basen **Dimitrij Ivashchenko** en fullt godkänd insats som Rocco, men **Maximilian Schmitten** Florestan är alldeles för intetsägande – en prydligt vacker röst som inte skapar någon som helst dramatisk inlevelse. Och det är väl just det här som är problemet med inspelningen för mig: den saknar teatralisk nerv och intensitet, på grund av den veka orkesterklangen och de ljusa, ganska spröda rösterna. Vi får visserligen ett kammarspel, vilket kan ha sina förtjänster, och det kanske är så Jacobs vill ha det, men vi berövas den passion och det mänskliga drama som ryms i den här storslagna operan, oavsett vilken version som används.

Per Nylén